

SUOMIŲ PREZIDENTAS PALEIDO PARLAMENTA

JT LAIKO TSHOMBĖ LUMUMBOS ŽUDIKU

Komisija paskelbė senų įtarimų, maža faktų

NEW YORKAS. — Jungtinių Tautų komisija, sudaryta buvusio Kongo premjero Patricės Lumumbos nužudymo aplinkybėms iširti, mano, kad tai padarė Katangos provincijos valdytojas Moise Tshombė. Lumumba, didžiai gerbiamas komunistų ir kai kurių neutralistų žmogus, buvo likviduotas Katangoje šių metų sausio 17 dieną.

JT tyrinėjimų komisijos pranešimas, paskelbtas kaip tik šiuo metu, kai Saugumo Taryba svarsto Kongo reikalavimą panaudoti JT taikos armiją Katangai prijungti, turi aiškių propagandinių tikslų — pakenkti Tshombės reikalui. Komisija savo tvirtinimus remia prielaidomis, neparemtomis faktais.

Komisija įtaria, kad Tshombė su savo vidaus reikalų ministru Munongu asmeniškai dalyvavo egzekucijose, kurias, atrodo, įvykdė belgų kapitonas su kitu samdiniu. Su Lumumba buvo kartu likviduoti du jo buvę padėjėjai valdžioj — Joseph Okito ir Maurice Mpolo.

Komisija nepatikėjo, kaip netiki ir plačioji visuomenė Tshombės valdžios aiškinimams, jog Lumumba ir jo padėjėjai buvo nukauti nedraugiškos tautėlių karių, pabėgus jiems iš Katangos kalėjimo. Bet faktų nesurinko.

Ji dalį kaltės už Lumumbos likvidavimą priskiria Kongo prezidentui Kassavubui, kuris perdavė areštą laikomą Lumumbą į Katangos rankas, gerai žinodamas, kad katangiečiai yra mirtini priešai.

JT užsiėmusios Afrikos reikalais

Jungtinių Tautų susirinkimas ir padaliniai-komitetai veikia nieko kito nesvarsto šiomis dienomis, kaip tik Afrikos reikalus. Politinis komitetas priėmė rezoliuciją — priešingą Vakarų šalis — paskelbti Afriką nuatomintu žemynu, kuriame niekas neturi bandyti atominių bombų arba laikyti ten atominius ginklus. Sovietai balsavo kartu su Afrikos, Azijos šalimis.

Kita priimta rezoliucija, Afrikos ir Azijos tautos pareikalavo uždrausti atominių ginklų naudojimą kare, kaip nesuderinamą dalyką su JT čarta. Sovietai ir jų blokas rezoliuciją palaikė. Amerika ir daugis Europos šalių buvo jai priešingos.

Dieną anksčiau JT priėmė pamerkimio rezoliuciją Pietų Afrikos Unijai už jos rasistinę (aparteido) politiką ir Portugalijai už tariamą laisvės kovotojų Angolos kolonijoje persekiojimą ir nenorą suteikti kolonijai nepriklausomybę. Amerika balsavo už šias rezoliucijas.

Tačiau neutralistams nepasisekė surinkti reikalingų 2/3 balsų rezoliucijai paskelbti ekonomines, diplomatines sankcijas Pietų Afrikai. Gana ir kelios kitos Afrikos šalys neatsisako savo užsimojimo pašalinti Pietų Afriką iš JT narių.

Slėptuvės — "kapitalistų išmislas"

MASKVA. — Izvestija rašo, kad Amerikoj karo baimė ir reikalą statyti priešatominės slėptuvės kelia kapitalistai pasipelnymo tikslu. Privatūs statybininkai iš šios karo psichozės uždėb šimtus milijonų dolerių iš miestų savivaldybių ir piliečių, aiškina Sovietų valdžios organas.

IŠ VISO PASAULIO

Arabų vadų bado streikas

PARYŽIUS. — Alžerijos arabų sukilėlių vadas Ben Bella, esąs prancūzų nelaisvėje nuo 1956 metų, tiek nusilpnėjo nuo bado streiko, kad jį nugabeno į ligoninę. Jis buvo laikomas gana puošnioji pily — Chateau Turquant su dviem kitais vadais. Jie badauja jau dvi savaites, reikalaudami laisvės sau ir Alžerijai.

Vakarų šalys nesutaria

LONDONAS. — Ministeris pirmininkas Macmillan pripažino parlamente, kad Vakarų didžiosios šalys vis negali susitarti savo tarpe ir dėlto negali pradėti derybų su Sovietais dėl Berlyno ir kitų vokiečių klausimų. Jis turėjo galvoj prez. De Gaulle, vis dar nusistatijęs prieš derybas, kol Sovietai neatsisako grasinimų taktikos.

Gen. Lucius Clay — optimistas

BERLYNAS. — Prezidento specialus įgaliotinis Berlyno at-sargos generolas Lucius Clay pareiškė viltį, kad artimiausioje ateityje bus surastas būdas grąžinti normalų susisiekimą tarp Vakarų ir Rytų Berlyno. Sovietai praeitą savaitę pasiūlė atidaryti Brandenburgo Vartų susisiekimo punktą užsieniečiams. Tuo tarpu yra likęs tik vienas praėjimo punktas — prie Friedrich gatvės.

Nato turės 25 divizijas

PARYŽIUS. — Nato vyr. vadas gen. Lauris Norstad dėstė Nato šalių parlamentarij suvažiavime, kad iki metų pabaigos jis turės po savo komanda 25 divizijas, kas būtų 25% daugiau, negu turėjo prieš metus laiko. JAV armijos sekretorius Elvis Stahr padarė priekaištų Nato sąjungininkams Europoje, kad jie neseka Amerikos pavyzdžiu ir vis dar nepakankamai stiprina savo pajėgas, priklausančias Nato komandai.

Vliko sesija Amerikoj

Atvyksta VT pirm. J. Glemža

Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto šių metų sesija, kaip žinoma, įvyks š. m. lapkričio 25-26 dienomis New Yorke. Į sesiją šį kartą yra kviečiamas iš Europos Vliko Vykdomosios Tarybos pirmininkas J. Glemža, kuris, be kitų temų, referuos apie Europos nuotaikas ir politikos eigą, okupuotos Lietuvos dabartinę padėtį ir pastarųjų laikų įvykius.

Apie savo kelionę po Europą ir patirtas nuotaikas praneš Vliko visumos delegatams grįžęs į Ameriką Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininkas V. Sidzikauskas, ypač apie savo pasikalbėjimus žymiose įstaigose Londone, Paryžiuje, Bonoje. Kaip retai kada, Vliko šių metų sesija įvyksta didelės tarptautinės įtampos metu. (E)

Indijos premjeras (kairėje) aplankė Paramount studiją Hollywoode, kur aktorius Rod Redwing iškėlė jam "dovana". Šalia Nehru stovi jo duktė, Mrs. Indira Gandhi.

RYTŲ VOKIETIJOS "NUSTALINIMAS"

Walter Ulbricht nugriovė savo mokytojo paminklus

BERLYNAS. — Išaušus antradienio rytui, Rytų Berlyno gyventojai pasigedo aikštėj Stalino bronzinės figūros, rigrojusios nuo pat II pasaulinio karo pabaigos. Matė tik darbininkus, lyginančius paminklo vietą su žeme. Vienu ypu buvo pašalinta antradienio naktį ir visi kiti buvusio tėvo ir mokytojo biustai, statulos bei gatvių, fabriku, miestų pavadinimai.

Žinoma, kad Walter Ulbricht, kaip buvęs uolus Josifo terorizmo mokinyš, su širdgėla emėsi nustalinimo akcijos. Bet jis turi klausyti naujojo pono, kad neprasiidėtų Rytų Vokietijoj "nustalinimo" akcija.

Stalino alėja Rytų Berlyne pavadinta Markso alėja, kita dalis — senuoju vardu — Frankfurto alėja.

Stalinstadte, geležies pramonės centras prie Oderio upės, pavadintas Eisenhuettenstadt. Elektros fabrikai Rytų Berlyno priemiesty Treptowe, vadinti Stalino vardu, pavadinti kuklesniu, tiesioginiu vardu. Dingo iš-kabos su Stalino vardu nuo geležinkelio, požeminių traukinių stočių.

Nauja tiesa, nauja istorija

Komunistų istorikams atsirado naujo darbo ir gero uždario perrašant istoriją, pagal naują tiesą, paskelbtą dabartinio valdytojo — Nikitos Chruščėvo.

Pirmą kartą Nikita paliepė perrašyti istoriją po 20-jo partijos suvažiavimo 1952 metais. Tada istorikams buvo įsakyta sumažinti Stalino nuopelnus revoliucijoj, kare ir "socializmo" statyboj ir tuo paruošti dirvą numatydam drastiškam nustalinimui, kurio imtasi dabar, išgabusus Stalino mumiją iš Lenino mauzoliejaus ir palaidojus šalia mirtingųjų komunistų.

Stalino tiesa virto kuo buvo — baisenybių pasakomis, bauginanti ne tik vaikus, bet ir suaugusius žmones.

Amerika spaudžianti Titą

SKOPLJE, Jugoslavija. — Atidarydamas pratiestą plenarą, Jugoslavijos diktatorius pasakė kalbą, užsipuldamas Ameriką už pasidavimą reakcionieriams, kurie esą nusistatė prieš paramos teikimą. Titas norjis pirkti pigiom kainom javų iš JAV atsargų sandėlių, bet JAV už tai reikalauja, kad Jugoslavija atsisakytų dabartinės užsienio politikos. Jis puolė ir komunistinę Kiniją su Albanija už provokuojančius pareiškimus prieš "socialistinę" Jugoslaviją.

Muencheno paktas

pražudęs Hitlerį

Kaip Georges Bonnet aiškina Vakarų nuolaidas naciams

NEW YORKAS. — Muenchenas pasidarė nuolaidų agresoriams simboliu. Tame vokiečių mieste 1938 metais susitiko Anglijos, Prancūzijos premjerai Chamberlain, Daladier su Hitleriu ir Mussoliniu ir davė sutikimą Hitleriui prartyti Čekoslovakiją.

Buvęs Daladier vyriausybės užsienio reikalų ministeris Georges Bonnet, dabar prancūzų parlamento narys, neseniai išėjo ginti Muencheno paktą, kaip vienintelę išeitį, likusią tais laikais beginklėms didžiosioms Vakarų valstybėms.

Bonnet rašo: "1938 m. mūsų kariuomenės vadai kalbėjo, kad per naktį iš prancūzų karo aviacijos nieko nebeliktų. Armiijos vadas aiškino, kad modernių patrankų bus tik už metų."

"Mūsų sąjungininkų pranešimai buvo lygiai liūdni. Anglai aiškino: "Per pirmuosius karo metus mes turėsim šimtą lėktuvų ir dvi divizijas be modernių ginklų. Prez. Roosevelt atsakė Prancūzijos ambasadoriui: "Neduosiu nei vieno kareivio, nei vieno cento".

Bonnet įrodinėja, kad Muencheno paktą Prancūzija, Anglija laimėjo brangaus laiko apsiginklavimui ir santykių sutvarkymui su Turkija, Rumunija. Anglų aviacija apsigynė nuo nacių orinio karo ir sutrukdė Hitlerio invazijos planus. Ir pats Hitleris prieš mirtį pasakęs, kad jam reikėjo pradėti karą 1938 metais ir nesirašyti Muencheno sutarties.

Amerikos Valstybių Organizacija (OAS), priešintis Brazilijai, Meksikai, nutarė svarstyti komunizmo pavojų, kurį kelia Lotynų Amerikai Kubai.

Latvių tremties laikraščio sukaktis. Latvių Vokietijoje leidžiamas savaitinis laikraštis "Latvija" (leidžiamas Eutin-Holst.) lapkričio 6 d. išleido 1,000-jį numerį. Laikraštį leidžia Latvių centralinis komitetas Vokietijoje. Vyr. redaktorius: Oskars Kalēja. (E)

KEKKONEN IEŠKO BŪDŲ ĮTIKTI SAVO PIKTAJAM KAIMYNUI, SOVIETŲ S-GAI

Kremlius reikalauja garantuoti neutralią politiką Priešingu atveju vers Suomiją dėtis į gynybos sąjungą

HELSINKIS. — Suomijos prezidentas Urho Kekkonen antradienį paleido parlamentą ir pranešė, kad nauji rinkimai įvyks vasario mėnesį. Neturint parlamente daugumos, Suomijos vyriausybė pasidarė šiomis dienomis sunku laviruoti tarp piktojo kaimyno — Rusijos reikalavimų ir savo tautos pageidavimų.

"Albanija ir Kinija turi 650 mil. žmonių"

Hoxha didžiuojasi sąjunga su Peipingu prieš Maskvą

BELGRADAS, Jugoslavija.

Chruščėvui puolant Albaniją už neklausymą pasmerkti Stalina, jos diktatorius gen. Enver Hoxha (Hodža) paprastai drąsina saviškius tokiais žodžiais: mes, albanai, ir mūsų draugai kinai turime 650 mil. gyventojų, tai yra, dvigubai daugiau, negu turi Sovietai su savo satelitais.

Skurdžio, techniškai ir kultūriškai atsilikusių šioj Balkanų valstybėj yra tik pusantro milijono gyventojų. Jos 53 metų diktatoriui ne vien Jugoslavijos Titas, bet ir Maskvos Chruščėvas yra komunizmo išdavikai. Taip jis pasakė pačiam Chruščėvui Maskvoje 1960 metais.

Nikita pabalo, pradėjo šūkauti ir reikalauti, kad Hoxha atsiimtų savo žodžius. Bet išgirdo dar daugiau priekaištų.

Vyras su aukštu mokslu

Enver Hoxha yra baigęs universitetą ir tuo skiriasi beveik nuo visų kitų komunistų vadų, pradėjusių politinę karjerą nuo revoliucijų, ir kilusių iš eilinių proletarijų, kuo jie labai didžiuojasi. Jo tėvas buvo musulmonas, drabužių pirklys, taigi, kapitalistas.

Jaunasis Hoxha pirma mokėsi prancūzų vidurinėj mokykloje Koricoj, paskui amerikiečių technikos mokykloje Tiranoj ir vėliau baigė gamtos mokslų fakultetą Montpellier universitete Prancūzijoje.

Spaudos žmogus

Susipažinęs su prancūzų komunistų laikraščio L'Humanite redaktorium, jis pasidarė jo bendradarbiu, parašė nemažą straipsnių apie savo šalį. 1934 m. jis buvo paskirtas Albanijos karališkosios valdžios konsulato sekretoriumi Bruselyje, kur jis studijavo teisę Belgijos sostinės universitete. Kartu jis bendradarbiavo toliau prancūzų komunistų laikrašty ir kritikuo-davo savo šalies valdžią. 1936 metais jį pašalino iš konsulato sekretorių. Grįžęs į Albaniją, jis pasidarė prancūzų kalbos mokytoju Koricos gimnazijoje. Kaip įsidrąsinęs komunistas, valdžia jį 1939 m. areštavo.

Jį paleido iš kalėjimo Mussolinio okupacinė valdžia, kuri 1939 m. balandžio mėnesį puolė Albaniją. Jis grįžo mokytoju į Koricę, bet neilgam. Pašalinus iš mokytojų, jis organizavo pagrindy komunistų sąjūdį prieš Italus.

1941 m. jis pasidarė slaptosios komunistų partijos sekretorium ir slaptojo laikraščio redaktorium. Padedant Sovietų, Anglijos ir Amerikos parašutinin-kams, Hoxha vadovavo — pa-

Spalio 30 dieną Kremlius nustebino Suomiją ir visą pasaulį, pareikalaudamas sudaryti gynybos paktą, remiantis tokiais propagandiniais ir prieš Vakarų šalis nukreiptais tvirtinimais, kaip Vakarų Vokietijos pasiruošimu užvaldyti Baltiją ir užpul-ti Sovietų Sąjungą, padedant Nato šalisms.

Maišosi į vidaus politiką

Kremliaus reikalavimas buvo Skandinavijoj aiškindamas, kaip pastangos maišytis į vidaus reikalus, įbauginių suomius, kad jie prezidentu išrinktų vėl Kekkonen, vienintelį politiką, kurį Sovietai galį pasitikėti.

Artėjant naujiems rinkimams, suomių mintyse yra šis įkyrus Maskvos spaudimas ir grasymas — įtraukti Suomiją į karinius paktus prieš Vakarų pasaulį, su kuriuo suomiai, kaip demokratiška tauta, nori gražiai sugyventi.

Grįžęs iš Maskvos Suomijos užs. reikalų ministeris Karjalainen dėstė ministerių kabinete, kad Sovietai susilaikys nuo Suomijos traukimo į gynybos paktą, nukreiptą prieš Nato šalis, jei Suomijoj bus tokia valdžia, kuri galės garantuoti dabartinį neutralų politikos kursą. Pagal Maskvos aiškinimą, tai gali garantuoti prezidentas Kekkonen, bet jokiu būdu — socialdemokratai, vadovavę Suomijos laisvės karams prieš SSSR 1939-40 ir 1941-44 metais.

Pilnai Maskva nepasitiki ir prezidentu Kekkonen, ūkininkų partijos žmogum. Ji norėtų, kad į valdžią būtų įtraukti ir komunistai.

Pablo Casals grojo Baltuosius rūmuos

Ispanų čelistas žadėjo to nedaryti už Franco palaikymą

WASHINGTONAS, D. C. — Ispanų politinis pabėgėlis Pablo Casals, pasaulinio garso čelistas, 85 metų amžiaus, gyvenęs Portorikoje, sutiko gubernatoriaus Luis Munoz Marin prašomas atvažiuoti į Ameriką ir pagroti Baltuosiuose rūmuose.

Jis jau yra grojęs, bet tai buvo prieš 57 metus, prie prezidento Teodoro Roosevelto. Jis buvo davęs žodį nekoncertuoti tose valstybėse, kurios pripažįsta Franco diktatūrą Ispanijoje. JAV yra viena iš tokių valstybių.

Koncertas buvo suruoštas prezidento raute pagerbti Portorikos gubernatorių.

našiai, kaip Titas Jugoslavijoje — partizanų karui prieš Italus ir vokiečius.

Ir kai karas pasibaigė, Albanijai vado ir santvarkos nebe-reikėjo ieškoti. Valdžios priešaky atsistojo Enver Hoxha. Jis pasitenkino generolo laipsniu, kai jo kaimynas Titas, buvęs kalvis, pasikėlė į maršalus.

IŠ BALFO ISTORIJS LAPŲ

Visiems yra žinoma, kad Balfas Chicago Apskritis kasmet rengia rudeninę programą, — koncertą ar kitą parengimą. Ši rudenį Apskritis nutarė rengti vakarienę su gražia muzikaline programa. Tai įvyks lapkričio 18 d. Jaunimo Centre. Rengimo komisija paskyrė man parašyti apie Balfą įsisteigimą, apie pirmuosius veikėjus ir žingsnius.

Nevisiems yra žinoma, kas ėmėsi iniciatyvos sušaukti Chicago visą eilę veikėjų iš visų JAV dalių. Tai buvo Amerikos Lietuvių Taryba. Ji sukviė atstovus iš patriotinių grupių, besirūpinančių lietuvių šalpa. Šis susirinkimas įvyko Chicagoje 1944 m. kovo 25 d. Morrison viešbutyje. Patikrinus dalyvaujančių sąrašą, pirmaisiais šelpimo organizacijoms steigėjais arba jų atstovais užrašė šie asmenys:

kun. Ignas Albavičius, Chicago, adv. Antanas Oliš (Chicago), Nora Gugienė (Chicago), adv. F. J. Bagočius (Boston), Juozas B. Laučka (New York), Antanas Žilinskas (New York, atstovavo Dr. P. Grigaitis), Leonardas Šimutis (Chicago), kun. Dr. J. E. Končius (Mt. Carmel, Pa.), Veronika Količienė (Pittsburgh, Pa.), Juozas Bacevičius (Rockford, atstovavo K. M. Augustas), adv. Nadas Rastenis (Baltimore, atstovavo M. Vaidyla), K. S. Karpius (Cleveland), Dr. S. T. Tamošaitis (Cleveland), Juozas Smallis (Detroit), Jonas P. Tuimila (Boston), kun. Jonas Balkinas (Maspeth, per K. A. P. Sandį), Tamas Matas (Waterbury, atstovavo adv. K. P. Gugis), Paul Miller (Chicago, atstovavo V. B. Ambrose), Elzbieta Samienė (Chicago, atstovavo Juzė Daužvardienė), Elzbieta Paurazienė (Detroit, atstovavo J. Pilipauskas), Dr. S. Biežis (Chicago), Dr. A. Zimonas (Chicago).

Svečių įsiregistravo Lietuvos konsulas Chicagoje Dr. Petras Daužvardis. Prezidiumas — lygiomis teisėmis buvo: kun. I. Albavičius, adv. A. Oliš ir adv. F. J. Bagočius. Sekretoriai buvo: Nora Gugienė, Juozas B. Laučka ir Kazys Karpius.

Pirmoji Balfas Direktorių Taryba susidėjo iš viršpaminėtų atstovų, išskyrus p. K. Karpių. Prisidėjo dar Stasys Gegužis iš Mahanoy City, Pa.

Vykdomoji Taryba susidėjo iš kun. Dr. J. Končiaus, pirmininko; adv. A. Oliš, pirmo vicepirm.; kun. I. Albavičiaus, antro vicepirm.; Veros J. Kličienės, trečio vicepirm.; Noros Gugienės, sekretorės ir Dr. A. Zimonto, išdinko. Metams bėgant Direktorių Taryba keitėsi. Keitėsi ir Vykdomoji Taryba. Tačiau kan. Dr. Končius, pirmininkas, ir sekretorė Nora Gugienė — šias pareigas nuo Balfos įsisteigimo iki šios dienos.

1944 m. balandžio 1 d. Balfas buvo inkorporuotas Illinois valstybės sostinėje, Springfield, Ill. Ir taip prasidėjo tas kilnus šalpos darbas.

Amerikos Vyskupų, Amerikos Lietuvių Tarybos ir Susivienijimo Lietuvių Amerikoje dėka (jie teikė materialinę pagalbą Balfui pirmosiomis dienomis) buvo įsteigta centralinė raštinė New Yorke, pasamdytas darbininkų štabas ir pradėtas didysis darbas, kuris vedamas jau beveik 18 metų.

Tuoju po Balfos inkorporavimo skyriai buvo steigiami po visą Ameriką. Nuo 1944 m. rugsėjo 1 d., kada buvo įsteigtas Balfos pirmasis skyrius Mt. Carmel, Pa., iki 1944 m. gruodžio 29 d. (atsėit, bėgyje 4 mėnesių) viso buvo įsteigta 99 skyriai. Tas tik parodo, kad visi lietuviai, be skirtumo įsitikinimų bei politinio nusistatymo turėjo vieną bendrą mintį, — kaip ir kokių

Thorntono (Ill.) Frontier Sportsmen's klubo nariai dešimt dienų medžioje North Dakotos ir Wyomingo valstybėse. Nuotrauka parodo, ką jie laimėjo.

būdū surasti, suteikti ir suteikti pagalbą savo tautiečiams, atsidūrusiems tragiškoje padėtyje, kenčiantiems didelį vargą. Tas tik parodo, kaip giliai ir nuoširdžiai Amerikos senieji lietuviai suprato reikalą teikti pagalbą savo broliams ir sesutėms, išblokštiems iš savo tėviškes, svetimoje kraštuose vargstantiems.

Nelengvi buvo Balfos pirmieji žingsniai. Tačiau noras ir pasiryžimas gelbėti savo lietuvius nugalėjo visas kliūtis, visas daromas obstrukcijas.

Ypač daug pastangų ir energijos reikėjo padėti įregistruoti Balfą Jungtinių Amerikos Valstybių prezidento Roosevelto Karo Pagalbos Tarybą bei pateikimui į National War Fund narių sąkaity. Tai buvo didžiausias Balfos pirmininko darbų. Dr. Juozas Končius nuopelnas.

Balfos tikslas nebuvo ribotas vien šalpa. Balfas nuolatos būgėja ir grynė tremtinių teises, kur tik buvo reikalas tai daryti. Tokio nuolatinio ir rūpestingo budėjimo dėka šandien keliasdešimt tūkstančių išvietintų lietuvių yra atvykę į JAV ir turėjo progos įsikurti šioje laisvoje šalyje. Su džiaugsmu tenka pastebėti, kad šie naujieji lietuviai greitai susitvarkė ir patydingai gyvena, įnešdami rimtą ir vertingą indėlį į bendrąjį visuomeninį gyvenimą.

Prie Balfos didžiojo darbo prisidėjo tūkstančiai geros valios senųjų lietuvių. Vėliau imigracijai prasidėjus, iš tremties atvykusieji lietuviai, broliai ir sesutės, irgi įsijungė į Balfos didįją šeimą ir labai daug prisidėjo ir vis prisideda prie to bendros, mielaširdingos darbotės. Negalio nutylėti nepasakius, kaip džiugu yra, kad šandien tiek daug sumanių ir energingų naujakurių turime Balfos šeimoje ir kaip malonu yra dirbti su taip pasižventusiais tautiečiais. Aišku, kad jie, patys pergyvenę tremties gyvenimą, geriausiai supranta tai, ką reikiama Balfos teikiama pagalba.

Mes visi žinome, kad Europoj, Sibire, Lenkijoje ir kitur dar yra daug vargstančių mūsų lietuvių, kuriems reikalinga parodyti mielaširdingą širdį, atjautimas jų sunkios būklės ir suteikimas pagalbos.

To akivaizdoje, aišku, Balfui teks ir toliau tęsti savo kilnųjį darbą.

Netrukus ateis Kalėdos. Tai bus aštuonioliktos Kalėdos kaip Balfas siunčia materialinę ir moralinę pagalbą į didelį vargą ir nepriteklių patekusiems tautiečiams. Šios aštuonioliktos Kalėdos irgi reikalauja visų mūsų mielaširdingos rankos dėsnimo. Padarykime jų šventės bent kiek skirtingesnėmis nuo jų kasdieninio gyvenimo liūdnu, beviltinių, tamsių dienų. Ir tai padaryti galime be kokio ypatingai didelio pasiaukojimo iš mūsų pusės.

Kaip jau minėjau, Balfas Chicago Apskritis rengia vakarienę su koncertu lapkričio 18 d. Jaunimo Centre. Dalyvaudami tame parengime, turėsime malonumo smagiai praleisti vakarą

ir pasigėrėti gražia programa. Be muzikalinės dalies, dar bus pagerbtas daug nusipelnęs Balfos pirmininkas kan. Dr. Končius ir kiti ilgamečiai darbuotojai. Muzikalinę programą atliks gerai žinomas operos solistas Algirdas Brazis ir dar mažai girdėta solistė Janina Šalmenė. Kalbų bus kuomažiausiai, nes norime turėti laiko pasigėrėti puikia programa ir pasidalinti mintimis su savo draugais, bendradarbiais ir visais svečiais bei viešniomis. O gerosios šeiminkės priengs skania šalta ir karšta vakarienę.

Tai gi malonūs lietuviai, kviečiam visus dalyvauti šiame Balfos Chicago Apskritis parengime šeštadienį, lapkričio 18. Biletus dar galima gauti Dainos krautuvelyje — Bridgeporte, Marginiuose — Marquette Parke, Draugo redakcijoje ir Memėnų krautuvelyje — Cicero. Biletų kainai tikslai \$5 asmeniui.

Artimo meilė ir gailėstingumo jausmas pašaukė mus visus Balfui talkinti. Neatsisakykime nuo to darbo tol, kol jis bus reikalingas, kol pasaulyje bus be savo tėvynės vargstančių mūsų lietuvių.

Nora Gugienė

KAZYS ŪKELIS PASAKOJA APIE KELIONĘ Į LIETUVĄ

XI

Nusifotografavo ir rengėsi išvažiuoti į kaimą

— Su vienu kalbėjau, o kiti susirado ir atsivedė fotografą. — toliau pasakoja iš rusų užimtos Lietuvos sugrįžęs Kazys Ūkelis. — Jis mus visus nufotografavo. Sudarėm įvairias grupes. Vienoje visi atvykusieji nusifotografavo su mašinomis, kitose nusitraukiau su broliu ir seserimi. Buvo įvairių grupių. Pora jų buvo Naujienose, o kitas aš turiu. Man dar ir šandien labai malonu į jas pasižiūrėti ir saviškius prisiminti.

— Daug kalbėjome, bet kiekvienas supratome, kad visko nepasiekėsim. Be to, saulė jau buvo pradėjusi linki į vakarus. Jiems reikėjo galvoti apie kelionę namo. Jie anksčiau atvažiavo, tikėdamiesi su manim ilgiau pasikalbėti, bet aš Kaune atsiradau tikslai po vėlyvų pietų.

— Mes manėm, kad galėsime ir tave parsivežti kelioms dienoms. — tarė sesuo. — Pabūsi pas mus, pasikalbėsime su kitais žmonėmis, suvažiuos giminės iš Lankeliškių, Vilkauskio, Gražiškių...

— Būtų gerai su Jumis kartu važiuoti, — atsakiau. — Bet nežinau, kaip čia visa tai sutvarkyti. Nežinau, ar aš galėsiu važiuoti. Jeigu tai būtų Amerika, tai sėčiau į Jūsų mašiną ir, niekam nieko nesakęs, išvažiuočiau, bet čia pas jus, man jau kelis kartus pasakojo, yra kitokia tvarka...

— Dėde, tu geriau paklausk savo palydovų, — įsimašė viena iš moteriškų. Mintis su jais išvažiuoti man labai patiko. Juk ir Lietuvoje svarbiausia dėl jų važiuavau. Aiškūs daiktas, kad žodiu geriau pažinti savo kraštą, bet įdomiausia pažinti savo brolių ir seserų gyvenimą, įdomu pamatyti, kaip jų vaikai tvarkosi.

— Manau, kad man būtų geriausia važiuoti su Jumis, jeigu rasite vietos savo vežime, — tariau jiems, mintyje besiruošdamas tuojau išvažiuoti. Nutarėm vis dėlto pasakyti ekskursijos palydovams. Jie mane visi palydėjo iki viešbučio KAUNAS, o aš įėjau į vidų, sudėjau į Vilniaus mus alydėjusį vieną palydovą ir tariau jam:

Neleido išvažiuoti su giminėmis

— Čia yra atvažiavusi mano

sesuo, brolis ir jų vaikai. Jie turi savo mašiną. Joje yra vietos. Aš su jais važiuoju į Bartininkus...

— Negali būti! — jis man griežtai atsakė.

— Kodėl? — paklausiau.

— Tokia jau pas mus tvarka, draugas Ūkelis...

— Tai kodėl aš negaliu su jais važiuoti?

— Todėl, kad čia nustatyta tokia tvarka... Šiai dienai yra numatytas kitoks planas. Šandien negali važiuoti... Jokių būdų!

— Bet buvote prižadėję mane išleisti į tėviškę...

— Taip, mes buvome prižadėję ir išleisime, bet šandien su jais negali važiuoti... Rytoj galėsi nuvažiuoti į Bartininkus... Gausime mašiną, sutvarkysime visus reikalus ir nuvažiuosiu...

Man nepatiko uždraudimas. Blogiausia, kad nepaaiškino, kodėl negalėjau su jais važiuoti. Jeigu būtų pasakę ir nurodę rimtą priežastį, tai kitas dalykas. Išėjęs pasakiau, kad manęs neišleis.

— O jeigu mes to draugo paprašytume, gal jis ir išleis? — paklausė viena brolio dukterė. — Jeigu jau jie sakė, kad rytoj leis išvažiuoti į Bartininkus, tai koks čia skirtumas? Mes dar sutauptysimėme gazolino. Šandien nuvažiuosime viena mašina, rytoj nereikės kitai mašinai važiuoti.

— Pasakiau jai palydovo pavardę ir patariau kreiptis. Manęs nepaklausė, gal, sakau, jos paklausys. Nuėjo į vidų, susirado ne tikslai tą, bet ir kitus palydovus, išaiškino jiems reikalą, bet atrodo, kad taukumo sumetimai jų nepaveikė. Jie neleido atvykusiems manęs pasiimti.

— Kai jau ir moterys nieko nepesė, tai buvo nutarta, kad dar kartą į ekskursijos vadovus kreiptųsi pats brigadierius. Jis, kad ir ne giminė, bet vis dėlto brigadierius. Jis daugiau nusimano apie visokius valstybės reikalus ir žino, kad be reikalingai negalima deginti benzino, atvežto iš tolimų Kaukazo kalnų.

— Manėm, kad brigadierius kartu su kitais delegacijos nariais įtikins valdžios atstovus

ir leis man kartu su jais parvažiuoti į giminį kaimą. Bet mūsų viltys buvo tuščios. Nieko jie nepesė. Man nieko nesakė, bet man nusijaučia, kad juos dar apibarė. "Tokia nustatyta tvarka" — ir baigta. O kodėl tokia tvarka, tai niekas rimčiau ir nepaaiškina.

— Ne peštis su valdžios atstovais aš ten nuvažiuavau. Brolių vaikai taip pat nenorėjo ginčytis. Jie žino, kad ginčai nieko nepasiekia. Bet to, man tvirtino, kad sekmadienį vis tiek išvažiuosiu, tai ko čia su jais dar ginčytis.

— Na, tai ryt pasimatysime Vartuose, — tarė sesuo ir atsisveikino.

— Rytoj atvažiuoju, — tariu paduodamas ranką broliams ir seserėms. Jie išvažiuavo savo keliu, o aš nuėjau į viešbutį.

— Tegu gatvėje, tegu visai ne taip, kaip aš norėjau, bet vis dėlto man buvo labai malonu susitikti su savo giminėmis ir pasikalbėti.

(Bus daugiau)

NAUJIENAS' SKAITO VISŲ ŠROVŲ ŽMONES: DARBININKAI, MOKSLININKAI, VALSTYBININKAI, DVASININKAI, PROFESIONALAI IR BIZNININKAI. JIE ŽINO, KAD NAUJIENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS ZINIAS IR GERIAUSIAS RAŠTUS.

KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS

5 1/4% MOKAME UŽ BONŲ TAUPMENAS

Indėliai apdrausti iki \$10,000 per federalines valdžios agentūras. Kas du mėnesius duodamos vis naujos dovanos taupytojams.

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN. 1447 SO. 49th St., Cicero 50, Ill. JUOZAS F. GRIBAUŠKAS, sekretorius. Tel. Bishop 2-1397.

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU

APIE SAVO NAMO INSULIACIJOS PROBLEMAS. Dabar yra laikas tinkamai įrengti savo namą vasarai ir žiemai.

mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies stako lentų ir namams materijam.

CARR-MOODY LUMBER COMPANY 3039 SO. HALSTED STREET — Tel. VICTORY 2-1272 STANLEY LITVINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI

Speciali Padėkos Dienos PROGA

3 vienetų sofa, stalas dviem lentynom, Cocktail stalas ir dvi lėmos — \$249.95 ir daugiau.

3 gabalų miegamasis setas, spyruoklinis matrasas su spyruokline dėže, 2 vanilės lėmos, 2 pagalvės ir parankus kilimas. Viskas už \$69.95

Pritraukiamos kėdės tikslai \$19.95

Radijai, spalvotų televizijų setai, Hi-Fi, gazo pečiai ir įvairiausi baldai. PIRKEJAI GAUS KALAKUTĄ DOVANŲ

F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS, savininkai.

ROOSEVELT FURNITURE CO. 2310 W. Roosevelt Road Tel.: SEeley 3-4711

Atdara pirmad. ir ketvirt. 9-9 val., antr., treč. ir šeštadieniais nuo 9 iki 6 val. Sekmadieniais nuo 11 iki 4:30 val.

Crane Savings and Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres. 47 and Rockwell Street. Tel. Lafayette 3-1083 Nemokamai vieta automobiliams

ON INVESTMENT ACCOUNTS

4 1/4% Galioja nuo 1960 metų vasario 1 dienos.

Pinigai, įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už vis. mėnesį. Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d. Prašome apšaukti naują mūsų namą.

VALANDOS: Pirmad. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:00 vakaro; Antrad. ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

MOVING PERKRAUSTYMAS IS TOLI IR ARTI

MOVING

NUOVIENIŠKAI PERKRAUSTYMAS

NUOVIENIŠKAI PERKRAUSTYMAS

JUOZAS NAUJOKAITIS 2021 N. 69th Chicago 36, Ill. Tel. WAlbrook 5-9209

Standard Federal's new home now under construction

1909 1961

Taupykite STANDARD FEDERAL — Stipriausioje Chicagos Taupymo įstaigoje

4 1/4% Dividendas mokamas visoms santaupoms

Turtas \$80,000,000.00 Atsargos Fondas \$7,500,000.00

JUSTIN MACKIEWICH, Chairman of the Board FREE PARKING JUSTIN MACKIEWICH Jr., President

VALANDOS: Kasdien, įskaitant šeštadienį nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 valandos vakaro. Trečiadieniais visai neatidaro.

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION 4192 Archer Avenue / Chicago 32, Illinois Virginia 7-1141

Subscription Rates:	
In Chicago \$15.00 per year, \$8.00 per six months, \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$13 per year, \$7.00 per six months, \$4.00 per three months.	Kitose JAV vietose ir Kanadoje
	metams \$13.00
	pusei metų \$7.00
	trims mėnesiams \$4.00
	vienam mėnesiui \$1.50

Užsienioose	
	metams \$16.00
	pusei metų \$9.00
	vienam mėnesiui \$1.50

Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestuose	
metams \$15.00	
pusei metų \$8.00	
trims mėnesiams \$4.00	
vienam mėnesiui \$1.50	

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12-tos.

APŽVALGA

Chruščiovo išpažintis

Jau prieš 5 metus, XX komunistų partijos suvažiavime, Nikita S. Chruščiovo nuvainikavo buvusį savo bosą ir mokytoją Staliną, kuris iki to laiko buvo dievinamas. Uždarame suvažiavime posėdyje Chruščiovas išdėstė mirusiojo diktatoriaus piktadarybes tokiais žodžiais:

"Piktas galios naudojimas", "neišpasakyta žala kraštui ir partijai", "nuožmus smurtas", "žiuri priepauda", "fizinis naikinimas", "tūkstančiai žmonių nugalabinti be teismo ir tardymo", "teroro priemonės", "masinis persekiojimas", "nekalčių žmonių mirtis", "būlių fabrikavimas", "70 nuosimėčių partijos centro komiteto narių 17-me suvažiavime sumiti ir sušaudyti", "biurius provokacijos", "begėdiškos falsifikacijos", "išsigimėlio darbai", "nesusitaikomas lavonų skaičius".

Situos kaltinimus, pavaizduodamas, Chruščiovas papasakojo suvažiavimo delegatams tokį incidentą:

"Šiame suvažiavime yra delegatas draugas Ignatiev, buv. valstybės saugumo ministeris. Stalinas pasakė jam trumpai: Jeigu Jūs negausite prisipažinimo iš ty gydytojų, tai neteksite galvos.

"Pats Stalinas pasisaukė tardymo teisėją, davė jam instrukcijas, nurodė, kokie tarinukai metodai turi būti vartojami; tie metodai buvo paprasti — mušt, mušt, mušt ir dar kartą mušt."

Delegatai klausėsi ir stebėjosi: Kodėl apie tai nieko nežino komunistų partijos nariai? Ir kodėl partijos centro komitetas nieko nedarė, kad to žiaurios despotės piktadarybės būtų sustabdytos?!

Chruščiovas aiškino ir teisingai, kad centro komiteto nariai buvę bejėgiai. Jie patys drebėję dėl savo kailio.

Tačiau Stalinas mirė (ar buvo Berlijose pasmaugtas) 1953 m., o Chruščiovas apie jo piktadarybes prabilo tik 1956 metais! Ir jisai atskleidė jas tik partijos pareigūnams, kurie buvo išrinkti delegatais į partijos suvažiavimą. Eiliniai partijos nariai tos informacijos negavo. Jie turėjo laukti dar 5 metus, iki šio 22-jo suvažiavimo, kad Chruščiovo kaltinimai tai Kremliaus bestijai būtų paskelbti spaudoje ir per radiją!

Ką gi tai reiškia?

Valdovas ar valdžios sistema?

Dabartinis Kremliaus diktatorius bando įtikinti komunistų partiją ir visuomenę, kad dėl Stalino piktadarybių esąs kaltas tik Stalinas. Jeigu Stalinas nebūtų buvęs toks niekšas, toks garbėtroška, toks begėdis, apgavikas ir žiaurus sutvėrimas, tai tų baisenybių nebūtų buvę. Jo vieno kaltė, Stalino *asmuo* buvo tų visų slykštybių, žiaurumų ir krašto nelaimių priežastis.

Tačiau paties Chruščiovo aiškinimas ir prisipažinimas, kad partija ir centro komitetas buvo *bejėgiai* prieš Stalino galią, rodo, kad ne diktatoriaus *asmuo*, o *valdžios sistema* buvo tų negerovių šaltinis. Stalinas buvo tos sistemos produktas.

Juk net ir Stalinui mirus, ta totalitarinio despotizmo sistema laikė savo replėse ir Chruščiovą, ir kitus jo galios paveldėtojus. Jie gi palaidojo tą pasibaisėtiną žmogžudį su didžiausiomis iškilmėmis, įbalzamavo jo kūną, paguldė šalia Lenino. Ir per eilę metų jie patys jį garbino ir liepė Rusijos žmonėms ir viso pasaulio komunistams jį garbinti!

Bet sistema pasiliko. *Ją išsaugoti ir išlaikyti laike ir tėbelaiko vyriausioju savo uždaviniu Chruščiovas ir komunistų partija, kuriai jisai dabar padavauja.* Jie patys yra tos sistemos produktas!

Štai ką reiškia Chruščiovo išpažintis, atlikta 20-me suvažiavime ir viešai pakartota šiomet, 22-me suvažiavime.

Tiesa, Chruščiovas ir jo bendradarbiai šiandien jau nebegali vykdyti masinių žmogžudysčių, kaip kad darė Stalinas. Jie patys nori būti saugūs ir nori, kad būtų saugūs jų mėnėjai: kad jiems neberekėtų dieną ir naktį drebėti, jog bet kurią valandą vieni ar kiti jų suims, sumuš, privers prisipažinti ir pakars arba sušaudys.

Sistema pasidarė švelnesnė, bet sistemos pagrindai tokie pat, kokie buvo prie Stalino. Tuos pagrindus padėjo Leninas, kuris, beje, irgi buvo žiaurus, kaip puslankinis mongolas.

Chruščiovas negali tos sistemos griauti, nes tada jam atsilyktų gal dar blogiau, negu Stalinui, kurio palaikys jisai išmetė į Kremliaus patvorį. Bet, atskleisdamas stalinizmo niekšybes, Nikita atidengė tos sistemos šaknis, kurių jisai yra paveldėjęs. Rusijos žmonės galvoja ir juda lėtai — "išėjęs, dalše budeš (lėčiau važiuosi, toliau nuvažiuosi) — bet jie galvoja. Chruščiovas jų protą padilgino.

Du Ganos sargybiniai, laikydami šautuvus ir dėvėdami romėnių stiliaus šalms, pasirengę atiduoti pagarbą Anglijos karalienei Elzbetai, kuri atvyko į Akra, Ganos sostinę.

SOCIALISTINĖ ALTERNATYVA

Vidurio ir Rytų Europos Socialistų Unija savo Konferencijoje Romoje 1961 m. spalio mėn. 20-21 d. d. priimtoje veikimo alternatyvoje iškelia pagrindinius socializmo principus Rytų Europai. Alternatyvoje reikalaujama tautinės nepriklausomybės, apsisprendimo laisvės ir demokratijos tautoms. Išeinant iš šių principų būtina, kad tautos turėtų respublikinę valstybinę valdymosi formą, kalbų ir spaudos laisvę, laisvą pasikeitimą nuomonėmis ir kritika, sąjungų ir susirinkimų laisvę, veiksmingas garantijas prieš policinį terorą ir visų svarbiausia, kad jos turėtų laisvą, laisvuose rinkimuose išrinktą parlamentą, kuris galėtų nuolatos tikrinti vyriausybės veiklą. Socialistiškai besitvarkančiose valstybėse turi būti garantuota demokratija, auklėjimo galimybės, nežiūrint į religiją, politinį įsitikinimą ir socialinę padėtį.

Alternatyvoje numatyta, kad valstybių ūkis būtų taip planuojamas, jog tuo pačiu metu būtų vystomos visos ūkio šakos nedarant pirmenybių sunkiajam pramonei, kurios vystymas galimas tik plataus naudojimo prekių žemės ūkio produktų gamybos sąskaita. Stalininė ūkinė politika, kuri nukreipta sovietų apsiginklavinimui ir jų imperializ-

mo plitimui didinti, turi būti pamerkta ir atmesta. Ūkinis planavimas turi būti nukreiptas liaudies gerbuviiui toliau kelti, visoms socialinėms priemonėms kiekvienoje valstybėje galimai didinti.

Ypač alternatyvoje pabrėžiama, kad žemė turi priklausyti ūkininkams. Valstybiniai ūkiai turi būti išlaikyti tik tokiu mastu, kiek jie reikalingi žemės ūkio specializavimui ir mokslinio tyrimo darbams. Priverstinės prievolės turi būti panaikintos ir kiekvienam ūkininkui turi būti suteikta galimybė laisvai, savo nuožiūra realizuoti jo ūkio gaminius. Alternatyvoje pabrėžiamas tas faktas, kad priverstinis kolektyvizavimas Rytų Europoje ypatinai nusukurdino valstietį, sumažino iki minimumo žemės ūkio rentabilumą, vergiško darbo sistema visiškai prislėgė kaimo gyventoją. Sovietinio kolektyvizavimo žala atnešta į Rytų Europos kaimą gali būti išgyventa tik tada, kai valstietis taps savo žemės šeimininku, kai jos ūkininkavimui bus suteikta plati ir tikra laisvė. Tačiau socialistiškai besitvarkančioje valstybėje negali likti nuosalyje nuo žemės ūkio. Vyriausybės pareiga nuolatos rūpintis žemės savininku, sudaryti visas sąlygas žemės ūkio darbams mechanizuoti, paversti ūkį aukšto rentabilumo žemės ūkio produktų gamybos įmone.

Kapitalo sukaučimas socialistinėje valstybėje turi būti taip apribotas, kad jis taptų viena iš pagrindinių priemonių valstybės ekonomikai vystyti, ta-

čiau, kad jo papildimui dirbantieji nebūtų apipilėjami. Kas tokiu keliu einant gali būti sutauptyta, turi būti nukreipta opiausių socialinių priemonių įgyvendinimui — būti, kelių, geležinkelių statybai, pramonės ir žemės ūkio produkcijos pagerinimui. Visos pramonės įmonių darbininkų išnaudojimo formos, kaip "socialistinis lenktyniavimas", stachanovinis darbas ir neapmokamos normos turi būti panaikintos. Socialistinėje alternatyvoje visu griežtumu pareikalaujama, kad Rytų Europos šalims socialistinio ūkio sistema yra pati gyvybingiausia priemonė jų ekonomijai, politiškai ir visuomeniniam gyvenimui atstatyti ir išvystyti. Grįžimas prie kapitalistinio ūkio sistemos tose šalyse yra ne tik negalimas, bet ir nepageidautinas.

Socialistinė alternatyva — tai dokumentas, kuriuo atsakoma į komunistinę doktriną. Tikslų, nurodytų alternatyvoje įgyvendinimas nebus lengvas. Tačiau kova jau prasidėjo ir ji tęsis. Galimas dalykas, kad socialistinės santvarkos įgyvendinimas Rytų Europos šalyse vyks skirtingais keliais, tačiau, kad ir mažiausias žingsnis kelyje į laisvę vienoje šalyje turi turėti gilų revoliucinį poveikį visiemis kraštais. Remiantis šiuo teiginiu ir toliau visos socialistų partijos sieks dar glaudesnių tarptautinio bendradarbiavimo, savo kovą už laisvę tampriai rėsi su visų tautų siekiais, dėš visas pastangas taikings koegzistencijos politikai įgyvendinti, karo ir jungo keliams užkirsti, tvirtai taikai ir laisvei žąmžinti.

J. GI.

— Brighton Parko BALFO skyriaus valdyba šį lapkričio mėnesį skelbia rūbų ir avalynės vąų. Rinkimo vieta vakarais pas Joną Kerulį, 2421 W. 45th Street. Balso 6 sk. Valdyba

— Mielas "Naujienu" skaitytojau, atėjo ilgi nuobodūs rudens vakarai. Tuos vakarus sutrumpinti, yra geriausias būdas — skaityti knygas ir laikraščius. Naujienu administracija turi daug gražių ir nebrangių knygų, kurias galima ūk už kelis dolerius įsigyti. Knyga yra geriausias žmogaus draugas, tad ir tu įsigyk bent keletą tokių draugų.

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BIČIUJUS

Baudžiava

KAS GI BUVO TOJI BAUDŽIAVA

4. Pasitaikydavo, jog valdovas ar šiaip galingasis ar bajoras, jėga, klasta ar kitais būdais prisijungęs prie savo ūkio ar pilies daug žemės, sklypais ją atiduodavo neturintiems žemės žemdirbiams, arba norintiems didesnius ūkius turėti ūkininkams, įpareigodamas juos dirbti savo ūkyje tam tikrą dieną skaičių, atlikinėti kitas prievoles ir dargi mokėti mokesčių pinigais, duoti mezliavą ūkio produktais ir net pilti pyliavą grūdais. Kas nenorėdavo savo pasizadėjimų geruoju atlikinėti, tą šokiui ar tokiu būdu priversdavo. Pagaliau, veikklus žmonės, didikai, pilių valdovai ir p. užvaldė beveik visas žemes drauge su gyvenimais žmonėmis. Tačiau dar gana ilgai ūkininkas, jeigu jį perdaug savininkas spausdavo, galėjo, jeigu nebuvo išskolingęs, iš jo pasitraukti ir pereiti prie kito.

DIDIKAI IR BAJORAI VIRSTA BAUDŽIAUNINKŲ VIEŠPACIAIS.

Valstybę kuriantis, vyriausioju Lietuvos žemės su mīskais, vandenimis ir visais kitais turtais, kurių nevaldė eiliniai kunigaikščiai, savininku pasidarė didysis

Lietuvos kunigaikštis. Tais laikais kunigaikščio turtai sykiu buvo ir valstybės turtai ir priešingai, nes valstybė savo turtų skyrium nuo kunigaikščio turtų neturėjo. Iš tų turtų kunigaikštis išlaikė kariuomenę, valdininkus ir atlikinėjo įvairius valstybės reikalus. Didikai bei bajorai, be kunigaikščio žinios bei sutikimo, negalėdavo savo ūkius bei žemes kam nors perleisti, o už valdomus žemės ūkio turtus jų žmonės turėjo atlikti didžiujam Liet. kunigaikščiui įvairios rūšies prievoles. Savo ruožtu šių didikų bei bajorų mažesnieji ir nuo jų priklausantieji laisvieji žemdirbiai turėjo jiems atlikti baudžiavą, nekaltant jau apie mūšėtus vergus iš karo belaisvių. Taip ir buvo amžiais susikūrusi visa prievolių bei baudžiavos sistema.

Lietuvai suėjus į glaudesnius santykius su lenkais, didikai ir bajorai, stipredami ir prisizūredami lenkų tvarkai, naudojosi kunigaikščio, kitaip tariant, valstybės sunkumais, stengdamiesi musikatyti uždėti jiems prievolių ir įvairių suvaržymų. Taip, pav., 1387 m., taigi po pirmos su lenkais "unijos", bajorai jų valdomas žemes gavo nuosavybėn, o 1434 m. nusikratė duoklių kunigaikščiu. Tačiau svarbiausi buvo 1447 m. Tais metais D. L. kunigaikštis, įvairių politinių sunkumų ir didikų bei bajorų spiriamas, atleido nuo visų valstybės naudai baudžiavos prievolių didikų, ponų, bajorų ir net miesčionių žmones ir atida-

vė juos visiškai ponų globai, net atsižadėjęs žmones teisti bei bausti ir perdavęs abi galias ponams. Ponai, išgavę iš kunigaikščio šias abi galias, pasidarė tikraisiais baudžiaininkų viešpaciais, o baudžiaininkai ištikrųjų virto vergais, nors pagal įstatymus jie vergais nebuvo laikomi.

Ponų galia tik paskui, įvedus, kaip toliau matysime, inventorius, buvo žymiai apribota. Kunigaikštis taip pat pasizadėjo neprimti savo žemėms nelaisvųjų valstiečių iš privatinų savininkų, atseit, ponų, iš savo pusės įpareigojęs ponus neprimti pas save nelaisvųjų kunigaikščio žmonių. Iš to išėjo štai kas: dvarininkai, žinodami, jog kunigaikštis nebegalės kištis į jų dvarų bei jų žmonių reikalus, baudžiaininkus apkrovė dar didesnis prievolėmis ir dar griežčiau ėmė su jais elgtis. Ponų dvaruose skriaudžiami žmonės neturėjo kam pasiskusti ir kur pabėgti, jau tuo pačiu patekdamai visiškai ponų valion; tuo būdu buvusieji ponų dvaruose baudžiava žymiai paskunkėjo. Visa tai padaryta labiausiai pagal Lenkijos baudžiavos pavyzdį, iš ko paprastai ir daroma išvada, jog baudžiava pas mus iš Lenkijos atėjusi.

Taigi sunkiosios baudžiavos pas mus pradžia reikia laikyti 1447 metus. Į šią sunkiąją ponų dvarų baudžiavą tuomet buvo patekę apie pusę visų Lietuvos baudžiaininkų, kita gi pusė jų pasiliko kunigaikščio dvaruose, kame baudžiava buvo

nepalyginamai lengvesnė, nes, be kita ko, kunigaikštiskas valstietis vis dar buvo laikomas laisvu žmogumi.

Greit po tam, nes 1529 m. išėjo pirmasis Lietuvos statusas, kuriame buvo patvirtinta tai, kas iš tikrųjų jau buvo gyvenime ir kas mūsų jau minėta, būtent: pabėgęs nelaisvasis valstietis, jeigu jis naujo savininko žemėje neišgyveno 10 metų, prievarta grąžinamas pirmajam. Tai vis tvirtesnis baudžiaininko prie žemės pririšimas, vis didesnis baudžiavos sutvirtinimas.

HUMANIZMAS, REFORMACIJA IR LENGVATOS BAUDŽIAUNINKAMS.

Bet maždaug tuo pačiu laiku valstietiams, bent dalinai, atėjo ir palengvinimų, būtent: XVI š. pradžioje Lietuvoje prasidėjo didelis sąžinės ir proto sąjūdis, arba, kaip sakoma, humanizmo (žmoniškumo) gaidynė, kuri tęsėsi labai ilgai, nes tuomet aukštai Europos vakaruose iškiles humanizmas ir pas mus ėmė per mūsų švietėjų reikštis: buvo skelbiamos humaniškos (žmoniškos), daugiausia tyra krikščionybės paremtos idėjos, o sykiu su jomis ir tikrines reformos. Pagaliau, pasirodė ir pirmųjų, mums žinomų, lietuviškų knygų spausdinimas (1547 m.). Visų šių idėjų skelbėjai, humanistai, reformatoriai — daug dėmesio kreipė į baudžiaininkų būklę ir, kiekvienai progai esant, darydavo dvarininkams karčių priekaištų už jų

žiaurų elgesį su baudžiaininkais, reikalaudami žmoniškumo su jais apsiėjimo ir baudžiavų palengvinimo, įrodinėdami, jog lažų užtekę 2-3 dieny savaitėje, reikalaujami baudžiaininkams švenčių poilsio, nes daugely dvarų baudžiaininkai ir to neturėjo ir p. Kadangi didikų tarpe buvo daug humanistų ir jų pasekėjų, tai šie reikalavimai nepaliko vien tyruose šaukiančių žodžiais, bet iš tikrųjų daugely dvarų baudžiaininkams buvo padaryta nemaža palengvinimų.

Ir apskritai, Lietuva tuomet dalinai buvo įžengusi į pažangos, laisvos minties, žmoniškumo ir reformų kelią, buvo pasidariusi vienas iš laisviausių bei pažangiausių kraštų Europoj ir net duodavo prieglaudą kitų kraštų dėl tikybės persekiojamiems žmonėms.

Humanizmo ir reformacijos įtaka pasireiškė visame mūsų gyvenime, taigi veikė ir mūsų įstatymus. Taip, pav., Lietuvoje iš senų laikų buvo draudžiama žmogus užmušti, kaip tai parašyta ir pirmajame mūsų statute (1529 m.), bet nevienodai buvo baudžiama už šį nusikaltimą: už aukšto bajoro užmušimą reikėdavo žymiai didesne pabauda mokėti, negu už žemesnio bajoro, o ypač už baudžiaininko užmušimą; mažiausia pabauda buvo mokama už vergo užmušimą.

(Bus daugiau)

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val. ir ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.
Ofiso telefonai: PR 8-3229
Rezid. tel.: WALbrook 5-5076

Tel.: PR 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadienį ir sekmadienį ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: RPublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapimo takų chirurgija
Tel.: Village 8-6068
1 Madison St., Oak Park, arba
Tel.: PR 8-1795
2300 W. 51st St., Chicago, Ill.
Oakley Medical Arts Bldg.
Namy tel. OWens 5-0533
Valandos pagal susitarimą

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HE 6-4549
Rezid.: HE 6-4234
OFISO VALANDOS:
Pirmadienį, ketvirtadienį ir penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, antradienį nuo 1-5, trečiadienį ir sekmadienį tiktai susitarus.

DR. JONAS G. BYLA-BYLAITIS
NERVŲ - SMEGENU LIGOS, CHIRURGIJA
2737 W. 71st STREET
Valandos: tik susitarus skambinant GR 6-3409

Ofiso telefonai: Virginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Akių ligos ir moterų ligos
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8-30 val. vakaro.
Sestadieniais nuo 2 iki 4 popiet.
Trečiadienį pagal sutartį.

Tel. ofiso: HE 4-1414, rez. RE 7-6867
DR. BR. GAIZIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų
kasdien, Sestadieniais 1-4 val. p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir seštadienį uždaryta.
Ofiso tel.: Portsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GArdens 3-7278

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juška
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą,
išskyrus trečiadienį ir seštadienį.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Ofiso ir buto tel.: OLYmpic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Kasdien 10-12 ir 4-7. Treč. ir seštadienį tik 10-12.

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro.
Trečiadieniais uždaryta.
Sestadieniais 12 - 4 v. popiet

Ofiso telefonai: LAFayette 3-3210
Jei neatsiliepiu, šaukite KEDzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12-3.
Dalyti aptarnavimas.
Vakarais: pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį, nuo 6-9. Trečiadieniais tik susitarus.

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez. PR 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2858 W. 63rd Street
Val.: pirmadienį ir ketvirtadienį 1-4 popiet,
antradienį ir penktadienį 5-8 val. vak.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir
nuo 4-8 val. po pietų. Seštadienį nuo 9-00-2:00 p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

Ofiso telefonai: CLIFFside 4-2896
Rez. telefonai: WALbrook 5-3099
DR. P. STRIMAITIS
Bendra praktika ir chirurgija specialiai
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4644 So. ASHLAND
Savaitės dienomis priėmimo valandos 2-4 ir 6-8 val. vak.
Sestadieniais 2-5 val. vak.
Trečiadieniais ir sekmadieniais uždaryta. Ligonius priima tik susitarus telefonu.

Ofiso telefonai: CLIFFside 4-2896
Rez. telefonai: WALbrook 5-3099
DR. P. STRIMAITIS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223 arba PR 6-5577

OFISO val.: pirmadienį, antradienį, trečiadienį ir penktadienį 6-8 val. vak. Sestadieniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.
DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223 arba PR 6-5577

Lietuviškų veiksmų Vokietijoje pasitarimas

Š. m. lapkričio 4 d. Lietuvių gimnazijos patalpose įvyko, kaip ir perėjais metais, Vokietijoje veikiančių lietuviškų organizacijų vadovų pasitarimas aktualiais klausimais. Iš Vilko Vykdomosios Tarybos dalyvavo pirmininkas J. Glemža, dr. P. Karvelis ir J. Kairys, iš PLB Vokietijos Krašto valdybos pirmininkas kun. Br. Liubinas ir Valdybos nariai, iš Liet. Raud. Kryžiaus J. Norkaitis, Balfo direktorius I. Rugienius, Kat. Sielovados direktorius tėvas A. Bernatonis, kitų organizacijų ar institucijų vadovai: Dr. Gronis, J. Augustaitis, A. Grininė, J. K. Valiūnas, J. Venckus ir J. Matulaitis. Buvo svarstomi Vokietijos krašto lietuvių bendruomeniniai ir visuomeniniai reikalai, pasi-

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HE 6-4213
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Pirma liguonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu HE 4-2123 nuo 1-3 val. p. p. kasdien, išskyrus trečiadienį ir seštadienį.

Tel. ofiso: VI 2-1581; rez. PR 6-4250
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampus Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Sestadieniais 1-4 p. p. Trečiadienį ir sekmadieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandžiai. Speciali pagalba Kojom (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Sestadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel.: PR 8-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI
Dr. Ant. Rudokas, Opt.
4455 So. CALIFORNIA, YArds 7-7381
Tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Valandos: 10 ryto iki 8 val. (trečiadienį uždaryta), seštadienį 10 ryto iki 2 p. p.

Dr. Kazimieras MICHEL
Optometristas-Orthoptistas
Gydo nusiulpusias ir nervuotas akis, egzaminuoja akis ir pritaiko akinius. Isgydo kreivas akis be operacijos. Iveda netikras - artificiales akis pagal sveiką. Tikrina klausą ir pagelbsti negirdintiems. Praktikuoja 40 metų. Kalba lietuviškai.
4654 So. Ashland Ave., 2-ras aukštas
FA 7-6516

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas.
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė 756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8, trečiadienį ir seštadienį. Penkt. ir seštadienį 10-12 val. po pietų. Arba pagal susitarimą.

GRADINSKAS
YRA IŠ KO PASIRINKTI:
kelios eilės TV, vokiškų aparatų, pilnos lentynos radijų.
J. G. Television Co., 2512 W. 47 St.
FRontier 6-1998
Pardavimas - Taisyimas. Sekmad. uždaryta

MOVING
Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumu.
ANTANAS VILMAS
3415 So. LITUANICA AVENUE
Tel.: FRontier 6-1882

PERKRAUSTYMAI MOVING
Leidimai - Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠEREMAS
2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-8063

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA.
1490 kil. AM. 102-7 FM.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. - Sestadienį nuo 8 iki 9:30 val. ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vakarų šou: pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HE 6-4213
7159 SO. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO 29, ILL.

ruošimų Vasario 16 d. minėjimui klausimas ir kiti aktualūs reikalai. Pasitarime dalyvavo ir iš Amerikos atvykęs Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininkas V. Sidzikauskas, kuris taja proga pranešė apie tarptautinę politiką ir savo dabartinę kelionę po Europą.

Daug dėmesio buvo kreipta į lietuviškos išlaikymo klausimą. Vilko VT pirmininkas J. Glemža davė okupuotos Lietuvos pastarųjų metų vaizdą, pateikdamas kai kurių naujų duomenų. Be to, ragino Vokietijos lietuvius daugiau su kitais pavergtaisiais ir tarp savęs bendrauti, gyvinti kultūrinę veiklą. Tuo klausimu pasisakant buvo parbrėžtas reikalas plėsti kultūrinis parengimas ne tik vienoje antroje vietovėje, bet visur Vokietijoje. Buvo pranešta gera žinia, kad lietuvių kultūrinis užsimojimas remia ir Fed. Vokietijos įstaigos ir žada taip pat ir ateityje remti. Patys lietuvių turėtų daugiau sukrusti.

Vasario 16 d. centrinis minėjimas šį kartą numatomas Mannheim arba Karlsruhe arba Stutgarte. Krašto Valdyba nustatys. Laikoma reikalinga, kad taja proga būtų paruoštas specialus leidinys apie Lietuvą vokiečių kalba, kurį būtų galima paskleisti kitų tautų tarpe. Apsiemė atlikti Vykdomosios Taryba.

Buvo keliamas ir bendradarbiavimo su Pabaltijo ir kitomis pavergt. tautomis klausimas. Dr. P. Karvelis taja proga pranešė apie Baltų Tarybos veiklą ir bendrus žygius įvairiais pabaltiečių Vokietijoje klausimais. Tavyzdžiui išsiaiškinta, kad palengvinimai "asmenims be tėvynės" vizų klausimu tikrai netrukus įsigalios. Bendrai priėta atsargios išvados, kad Fed. Vokietijos įstaigos ir pabaltiečių ir kitus svetimų tautų tremtinius, gyvenančius Vokietijoje, pastaruoju metu lyg palankiau ima žiūrėti.

Balfo Igaliojimas I. Rugienius davė informacijų socialiniais klausimais (kiek buvo išdalinta pašalpų ir pan.). Sielovados direktorius Tėv. Bernatonis t. k. pranešė apie lietuvių religines literatūros platinimą Vakaruose. Ta proga buvo užsiminta, kad Sibiro lietuvių sudaryta maldaknygė išėjo ne tik vokiečių kalba; o ir neseniai 400,000 egz. tiražu išėjo flamų kalba, ir paruošta išleisti italų kalba. (E)

Iš PET delegatūros veiklos

Šių metų spalio 30 ir 31 dienomis Bonoje įvyko PETo (Pavergtųjų Europos Tautų Seimo) Vokietijos delegatūros posėdis, kurį atidarė iškilmis delegatūros pirmininkas dr. P. Karvelis. Iš lietuvių buvo dr. Vilko Vykdomosios Tarybos p-kas J. Glemža ir J. Norkaitis.

Posėdyje dalyvavo atvykę iš Amerikos PET pirmininkas Nagy. Lietuvių delegacijos p-kas V. Sidzikauskas, Latvių delegacijos p-kas dr. V. Masens ir PET sekretorius Costa Brutus (Rumunija). Jie papasakojo apie savo Europos kelionę ir svarbius pasikalbėjimus Londone, Paryžiuje, Bonoje, ženevoje. Lankantis tu kraštų sostinėse, ypač Vokietijos vyriausybės įstaigose, buvo pastebėtas didesnis Rytų Europos tautų reikalų supratimas, jei nepasakyti didesnis palankumas. Tai yra džiuginanti reiškiniai. Žinoma, yra ir reiškiniai, kurie kelia visu pavergtųjų tautų gyvą susirūpinimą. Tos tautos ir jų atstovai ypač laisvajame pasaulyje turės būti ateityje labai budrūs, apdairūs, veiklūs.

Svarstant PETo Bono delegatūros veiklą, buvo išklaustas generolo Hennyey pranešimas apie tos veiklos pastarųjų pusmetį. Buvo išreikšta delegatūros padėka PETo centrui ir jo dar-

HAMILTON, ONT.

Pirmas sniegas
Hamiltoniečiai iki šiol galėjo džiaugtis nepaprastai gražiu oru: saulėta, šilta ir sausa. Net per daug sausa. Kai kuriems ūkininkams jau pradėjo trūkti vandens. Senai jau nebelijo. Tik staiga lapkričio 8 d. po pietų iškrito pirmas sniegas (tarp 3-6 inčų). Oras gerokai atšalo ir jau du kartu naktį buvo tik 20-25 F. Laukiama greit tikros žiemos.

Paminėta aariuomenės šventė
Hamiltoniečiai kariuomenės šventę kasmet mini, kaip didelį įvykį nepriklausomoje Lietuvoje ir jos vaudėjat atstatant Lietuvos valstybę. Jei nebūtume turėję kariuomenės, tai nebūtume galėję iškovoti Lietuvai laisvės. Komunistai jau 1918-19 m. būtų paskutinį Lietuvos Šaulių Sąjungos vadus pulk. Pr. Salažius. Meninę dalį atliko Rochesterio lietuvių choras vadovaujamas J. Adomaičio. Vėliau visi linksmai pasižoko ir gražiai prisiminė lietuvius, kurie šiandien yra išblaškyti po platų pasaulį. Didelę jų dalį žuvo partizaninėse kovose, Sibiro ištreimime. Jie buvo atitinkamai pagerbti.

S. Narkelūnaitės paskaita
Neseniai iš Lietuvos grįžusi žinoma žurnalistė Salomėja Narkelūnaitė laikė hamiltoniečiams paskaitą lapkričio mėn. 5 d. Liet. Namų salėje. Žmonių prisirinko mažiau negu buvo laukta. Paskaitą ruošė vilniečių sąjunga. Po paskaitos buvo rodomas filmas, kurį padarė S. Narkelūnaitė būdama Lietuvoje. Buvo parodyta Vilnius, Kaunas ir Trakai. Trupinėlis iš jos tėvikiškės. Į paklausimus S. Narkelūnaitė atsakinėjo labai atsargiai ir neaiškiai.

Išpūdis liko miglotas ir savotiškai mįslingas. Kiek atvirai apie savo išpūdžius iš kalbėnės Lietuvos pasakojo Jokūbas Stukas, tiek viskas neaiškiai pasidarė po S. Narkelūnaitės paskaitos. Žmonės visaip kalba ir spėlioja ir daro keisčiausias išvadas...
Kunigų Vienybės suvažiavimas
Š. m. lapkričio mėn. 15 d. Hamiltone įvyks Kanados lietuvių buotojams. Ryšium su įvairiais tarptautiniais įvykiais PET darė žygių įvairiose įstaigose. Su pasitenkinimu buvo konstatuota, kad kontaktai su vokiečių politikais suintensyvojo. PETo atstovai dalyvavo ir Europos Tarybos Patariamajame Seimo sesijoje. Patariamasis Seimas vienoje savo rezoliucijoje reikalavo tokios politikos, kad ir Rytų Europos tautos - sovietinio imperializmo aukos - atgautų apsisprendimo teisę.
Renkant PET delegatūros valdybą (rotacinė tvarka renkama kasmet) pirmininku išrinktas gen. Hennyey (Vengrija), vicepirmininku pulk. Janums (Latvija) ir nariu Troboini (Albanija). (E)

Trejų Metų Mirties Sukaktis
A. A.
KAZIMIERAS GRINIUS
Gyv. 728 Belvedere St. Waukegan, Ill.
Atsiskyrė su šiuo pasauliu 1958 m. lapkričio 15 d. Jau praėjo trys ilgi ir lūdni metai. Nors laikas eina, bet mes Tavęs, mūsų brangus Kazimierai, niekada neužmiršime.
Nulūde lieka:
Žmona Anna Grinius, sesuo Paulina ir broliai Gasparas ir Augustinas.

Mirė 1950 metų lapkričio mėn. 15 diena, sulaukusi 51 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Mikšiškių kaime, Janovos parap., Kauno apskrityje.
Palaidota Lietuvių Tautinėse kapinėse.
Paliko nulūde: vyras Povilas, pusseserė Mary Kriar ir jos šeima ir kiti gimines, draugai bei pažįstami. Lietuvoje liko 3 broliai, 2 seserys ir jų šeimos; tėvas Vladas Abramavičius, pamotė ir kt. gimines.
Mes Tavęs, Mūsų Brangiausioji, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįsi, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave nueisime. Tėbūnie Tau lengva šį žemėlį.
Nulūde lieka:
Vyras, Pusseserė ir kiti Gimines

Vienuolikos Metų Mirties Sukaktis
HELEN MILASEVIČIUS
(PAGAL TEVUS ABROMAVIČIŲTĖ)
Gyvenusi 4207 No. Linder Ave.
Mirė 1950 metų lapkričio mėn. 15 diena, sulaukusi 51 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Mikšiškių kaime, Janovos parap., Kauno apskrityje.
Palaidota Lietuvių Tautinėse kapinėse.
Paliko nulūde: vyras Povilas, pusseserė Mary Kriar ir jos šeima ir kiti gimines, draugai bei pažįstami. Lietuvoje liko 3 broliai, 2 seserys ir jų šeimos; tėvas Vladas Abramavičius, pamotė ir kt. gimines.
Mes Tavęs, Mūsų Brangiausioji, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįsi, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave nueisime. Tėbūnie Tau lengva šį žemėlį.
Nulūde lieka:
Vyras, Pusseserė ir kiti Gimines

kunigų vienybės suvažiavimas. Mūsų klebonas kun. Dr. Juozas Tadarauškas ruošiasi svečius gražiai priimti. Visoje Kanadoje dirbaujasi apie 30 lietuvių kunigų. Jie kasmet daro savo suvažiavimą ir aptaria pastoracijos darbą. Kanados lietuvių yra labai išblaškyti ir nevisur jie turi savo parapijas ir bažnyčias. Kaip žinoma, Kanados teritorija yra didesnė negu už JAV valstybes (be Aliaskos).

Milijonas vyrų daugiau
Kanada dabartiniu metu jau turi per 18 milijonų gyventojų. Suraušymas rodo, kad iš to skaičiaus per vieną milijoną vyrų yra daugiau, negu moterų. Žinoma, tai nereiškia, kad miestuose būtų moterų trūkumas, - čia jų net per daug. Bet labai mažai kas turi sukūręs šeimas iš tų, kurie dirba miškuose, anglių, nikelio, vario bei aukso kasyklose. Dirbantieji kasyklose yra daugiausia viengungiai ir nesuruošia sudaryti šeimas. Maža yra vedusių vyrų, kurie dirba prie geležinkelio, kurie tęsiasi tūkstančius mylių skersai ir išilgai Kanada. Lietuvių vyrų taipgi yra žymiai daugiau negu merginų. Kai kurie vyrai gimė išsirašo iš Lenkijos ir Vokietijos, nes retas sudaro šeimą su vietine kanadiete. Ir sudariusieji dažnai išsiskiria, nes jos tingi dirbti, mėgsta rūkyti ir išgerti...

Medžioklės sezonas prasidėjo
Lapkričio mėn. kiškių medžioklė prasidėjo. Kiškių medžioklė yra pats karščiausias. Lietuvių tarpe yra gana daug aistringų medžiotojų. Praėjusį seštadienį netoli Selkirko medžioklės Stankovičius, Julius Mačiukas ir Klemas Senkevičius net 8 kiškius per trumpą laiką. Didžiausias laimikis atiteko Kl. Senkevičiui, net 4 kiškiai. Yra nemaža ir laukinių ančių, bet jos siemet labai daugios. Kiek mažiau siemet kurapkų. Bet jas lengvai nušauka, kol kas nėra jos įbaugintos.
Kanadoje medžioklė daugiausiai seštadieniais, kad žmonės yra laisvi. Bet sekmadieniais medžioti yra draudžiama, nes pagal įvairių sektų kuni-

Susirinkimų ir parengimų PRANEŠIMAI
Žemaičių Kultūros klubo susirinkimas įvyks trečiadienį, lapkričio 15 d., Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St., 8:00 val. vak. Nariai būkite laiku. Bus daug svarbių reikalų aptarti.
Adela Burba, rašt.

Humboldt Parko Liet. Polit. klubo susirinkimas įvyks trečiadienį, lapkričio mėn. 15 diena, 8 val. vak. svetainėje, 3600 W. North Ave. Nariai būkite laiku. Bus daug svarbių reikalų aptarti.
Valdyba

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINČIA
GELES VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje gražiausios gėlės ir vainikai, antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS) ir Pagrabams
5525 So. Harlem Ave. - 566-1220

LOVEIKIS Telegrama i Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlių Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71 Street
Telef.: GRovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWnhall 3-2108-9
Trys moderniškos koplyčios
Aikštė automobiliams statyti

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-5600 REpublic 7-5601

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 So. Hermitage Avenue
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. California Avenue
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI
Chicago
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
★ TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139
P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911
LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COMmodore 4-2228
VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE Phone: YArds 7-3401
STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672
PETRAS P. GURSKIS
718 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711
PETRAS BIELIUNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

VIENUOLIKOS METŲ MIRTIES SUKAKTIS
HELEN MILASEVIČIUS
(PAGAL TEVUS ABROMAVIČIŲTĖ)
Gyvenusi 4207 No. Linder Ave.
Mirė 1950 metų lapkričio mėn. 15 diena, sulaukusi 51 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Mikšiškių kaime, Janovos parap., Kauno apskrityje.
Palaidota Lietuvių Tautinėse kapinėse.
Paliko nulūde: vyras Povilas, pusseserė Mary Kriar ir jos šeima ir kiti gimines, draugai bei pažįstami. Lietuvoje liko 3 broliai, 2 seserys ir jų šeimos; tėvas Vladas Abramavičius, pamotė ir kt. gimines.
Mes Tavęs, Mūsų Brangiausioji, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįsi, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave nueisime. Tėbūnie Tau lengva šį žemėlį.
Nulūde lieka:
Vyras, Pusseserė ir kiti Gimines

VIENUOLIKOS METŲ MIRTIES SUKAKTIS
HELEN MILASEVIČIUS
(PAGAL TEVUS ABROMAVIČIŲTĖ)
Gyvenusi 4207 No. Linder Ave.
Mirė 1950 metų lapkričio mėn. 15 diena, sulaukusi 51 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Mikšiškių kaime, Janovos parap., Kauno apskrityje.
Palaidota Lietuvių Tautinėse kapinėse.
Paliko nulūde: vyras Povilas, pusseserė Mary Kriar ir jos šeima ir kiti gimines, draugai bei pažįstami. Lietuvoje liko 3 broliai, 2 seserys ir jų šeimos; tėvas Vladas Abramavičius, pamotė ir kt. gimines.
Mes Tavęs, Mūsų Brangiausioji, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįsi, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave nueisime. Tėbūnie Tau lengva šį žemėlį.
Nulūde lieka:
Vyras, Pusseserė ir kiti Gimines

VIENUOLIKOS METŲ MIRTIES SUKAKTIS
HELEN MILASEVIČIUS
(PAGAL TEVUS ABROMAVIČIŲTĖ)
Gyvenusi 4207 No. Linder Ave.
Mirė 1950 metų lapkričio mėn. 15 diena, sulaukusi 51 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Mikšiškių kaime, Janovos parap., Kauno apskrityje.
Palaidota Lietuvių Tautinėse kapinėse.
Paliko nulūde: vyras Povilas, pusseserė Mary Kriar ir jos šeima ir kiti gimines, draugai bei pažįstami. Lietuvoje liko 3 broliai, 2 seserys ir jų šeimos; tėvas Vladas Abramavičius, pamotė ir kt. gimines.
Mes Tavęs, Mūsų Brangiausioji, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįsi, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave nueisime. Tėbūnie Tau lengva šį žemėlį.
Nulūde lieka:
Vyras, Pusseserė ir kiti Gimines

VIENUOLIKOS METŲ MIRTIES SUKAKTIS
HELEN MILASEVIČIUS
(PAGAL TEVUS ABROMAVIČIŲTĖ)
Gyvenusi 4207 No. Linder Ave.
Mirė 1950 metų lapkričio mėn. 15 diena, sulaukusi 51 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Mikšiškių kaime, Janovos parap., Kauno apskrityje.
Palaidota Lietuvių Tautinėse kapinėse.
Paliko nulūde: vyras Povilas, pusseserė Mary Kriar ir jos šeima ir kiti gimines, draugai bei pažįstami. Lietuvoje liko 3 broliai, 2 seserys ir jų šeimos; tėvas Vladas Abramavičius, pamotė ir kt. gimines.
Mes Tavęs, Mūsų Brangiausioji, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįsi, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave nueisime. Tėbūnie Tau lengva šį žemėlį.
Nulūde lieka:
Vyras, Pusseserė ir kiti Gimines

